

Informační list pro obyvatele obce Silůvky

číslo 12 (34), ročník 3 prosinec 2001

Vážení spoluobčané,

přejeme vám i nám,

abychom pod vánočním stromčkem letos našli odvahu – duševní energii,
fyzickou sílu i duchovní vůli – riskovat pro svůj růst a vítat každou výzvu
v běhu svého života!

Za všechny členy obecního zastupitelstva v Silůvkách

starosta

Ing. Vlastimil Klusáček

PF 2002

• USNESENÍ ZE ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA

V pondělí 8. října 2001 proběhlo zasedání obecního zastupitelstva s následujícím usnesením:

- Obecní zastupitelstvo schválilo prodej 700 kusů akcií České spořitelny za cca 130,- Kč/kus.
  - Obecní zastupitelstvo projednalo a schválilo úpravu obecního rozpočtu.
  - Obecní zastupitelstvo bere na vědomí žádosti p. RNDr. Dolákové a manželů Koudelových o odprodej obecního pozemku.
  - Obecní zastupitelstvo ukládá p. Pavlu Vyskočilovi, aby připravil návrhy na zabezpečení pořádku v obci a návrh obecní vyhlášky na užívání obecního pozemku.
  - Obecní zastupitelstvo bere na vědomí ukončení I. etapy územního plánu.
  - Obecní zastupitelstvo bere na vědomí rozdělení finanční částky 30 000,- mezi organizace: TJ Sokol Silůvky, Orel jednota Silůvky, 4.YMCA-skautský oddíl Sokolík Silůvky, FC Silůvky.
- Usnesení bylo schváleno 6 hlasy, 1 se zdržel hlasování.
-

• ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA

V pondělí 17. prosince 2001 se uskuteční v 19.00 hod. v malém sále sokolovny v Silůvkách veřejné zasedání obecního zastupitelstva.

Doporučujeme vám, abyste se ve vlastním zájmu zasedání zastupitelstva zúčastnili!

• ÚZEMNÍ PLÁN OBCE

V současné době byly ukončeny a předány podklady k první etapě územního plánu naší obce. K zadání druhé části očekáváme vaše připomínky a náměty k vylepšení infrastruktury obce – **osobně 17. prosince** na zasedání obecního zastupitelstva nebo **písemně do 15. ledna 2002**.

• ZÁKON O ODPADECH

Dne 1. ledna 2002 vstoupí v platnost zákon č. 185/2001 Sbírky – „Zákon o odpadech“. Tento zákon ukládá úhradu poplatku za likvidaci komunálního odpadu – za občana.

Výše poplatku bude sdělena 17. prosince 2001 na zasedání obecního zastupitelstva.

• SBĚR PAPÍRU

Sběr papíru ve dvoře základní školy probíhá **každou poslední sobotu v měsíci v době 9.00 – 11.00 hod.** Noste zvlášť vyříděné svázané časopisy a zvlášť vyříděné a svázané noviny.

Žádáme vás, abyste veškerý vámi přinesený papír dávali pod střechu.

• KONTEJNERY

Sběrné středisko odpadů bude v zimním období otevřeno v tyto dny:

15. 12., 29. 12., 12. 1., 26. 1., 9. 2., 23. 2., 9. 3., 23. 3., 30. 3.

• VODA

Dne 30. listopadu 2001 jsme zavedli samoobslužný systém odběru vody u školy.

Po stisknutí červeného tlačítka vám vyteče požadované množství vody. **Odběr je možno uskutečňovat každý den v době 16.00 – 18.00 hod.**

• OBČANSKÉ PRŮKAZY, KTERÝM KONČÍ PLATNOST 31. 12. 2001

Ministerstvo vnitra upozorňuje občany, kteří jsou držiteli občanského průkazu typu knížka a nemají v něm vyznačeno státní občanství České republiky, že dnem 31. prosince 2001 skončí jejich platnost. Vzhledem k tomu, že doba vydání činí 30 dnů, je třeba požádat o vydání nového občanského průkazu co nejdříve. Žádost a doklady potřebné k vydání občanského průkazu může občan předložit u kteréhokoliv okresního úřadu nebo obecního úřadu pověřeného vedením matrik.

Dosud platné občanské průkazy:

Občanský průkaz vzor 48

Vydával se na základě zákona č. 198/1948 Sb., dnes jej mohou mít v držení pouze občané starší 70 let, trvale upoutání na lůžko. Vyskytuje se jen výjimečně.

Občanský průkaz vzor 53

Vydával se od roku 1953 do roku 1960, česká i slovenská verze. Je dosud poměrně běžně používán, mívají jej v držení většinou občané starší 50 let. Je v něm vyznačena doba platnosti, resp. prodloužení platnosti „bez omezení“.

Občanský průkaz vzor 60

Vydával se od roku 1960 do roku 1976, česká i slovenská verze. Od předchozího vzoru se liší i obsahem. Má desky v PVC, obsahuje navíc údaje o rodičích držitele, mírně odlišná je i úprava jednotlivých rubrik.

Občanský průkaz vzor 77

Vydával se od roku 1976 do 30. 6. 1985, česká i slovenská verze. Od předchozího se liší tím, že na straně 1 je předtisk pro rodné číslo, v rubrice „dětí mladší 15 let“ se uvádí rodné číslo dítěte místo data a místa narození a údajích o rodném listu. Rubrika pro prodloužení platnosti má pouze jednu stranu.

Občanský průkaz vzor 85

Vydával se od 1. 7. 1985 do začátku roku 1991, česká i slovenská verze. K jeho výrobě se používá jiný materiál, rozměr průkazu i rozměr používané fotografie je přizpůsoben mezinárodní normě. Z obsahu byly vypuštěny nadbytečné údaje (sociální postavení, názvy absolvovaných škol, které však je možno zapsat na žádost do rubriky „zvláštní záznamy“, pořadové číslo zápisu do knihy denního výdeje). Upraveny byly údaje o rodičích (zápis jména a rodného příjmení), manželovi (přibylo místo narození a rodné číslo) a dětech (jen jméno, příjmení a rodné číslo, přičemž do evidence OP se zapisují i děti starší 15 let). Zápisy o zaměstnání byly rozšířeny i na studium, odděleně se zapisuje trvalý a přechodný pobyt, v nově zavedené rubrice se zapisují údaje zdravotnické (tetanus, krevní skupina a podskupina, údaje o závažných chorobách) a omezení způsobilosti k právním úkonům.

Občanský průkaz vzor 91

Vydával se od roku 1991 do 30.4.1993, je česká i slovenská verze. Raznice na fotografii je CS, lipový lístek.

• JUBILANTI

V měsíci prosinci oslaví své životní jubileum tyto následující občané:

82 let	Bořivoj Dobrovodský
78 let	Jarmila Slavíková
76 let	Jiřina Jákšová
70 let	Miroslav Dobrovolný
70 let	Richard Špaček

Všem jubilantům srdečně blahopřejeme a do dalších let přejeme pevné zdraví a dobrou životní pohodu.

• MIKULÁŠSKÁ BESÍDKA

TJ Sokol Silůvky zve všechny děti **ve čtvrtek 6. prosince 2001 v 17.00 hod. do sokolovny** na Mikulášskou besídku. Vezměte si s sebou přezůvky.

• MIKULÁŠ V ÚDOLÍ ŘEK OSLAVY A CHVOJNICE

Skautský oddíl Sokolík Silůvky zve všechny zájemce, kteří mají rádi procházky zimní krajinou na mikulášskou výpravu do „Přírodního parku údolí Oslavy a Chvojnice“. Na tento výlet je nutné mít kvalitní obuv a oblečení a také chuť zažít něco nového a užít si u toho legraci. Sraz je **v sobotu 8. prosince 2001 v 5.00 hod. na nádraží v Silůvkách**. Akce se koná za jakéhokoliv počasí. Bližší informace vyvěsíme na naší nástěnce vedle obchodu p. Hrdličky.

• LÁSKA V ANTARKTIDĚ

TJ Sokol Silůvky si vás všechny dovoluje pozvat na besedu s promítáním diapozitivů „Láska v Antarktidě“, která se uskuteční **v pátek 14. prosince 2001 v 18.30 hod. v malém sále sokolovny** v Silůvkách. Žádáme vás o dochvilnost – začínáme přesně.

Hostem večera bude Mgr. Kamil Láška, PhD., z Katedry geografie Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity v Brně, který bude vyprávět o dvou vědeckých expedicích na tento pozoruhodný kontinent, kterých se zúčastnil.

Přijďte si rozšířit své znalosti zeměpisu! Vstupné dobrovolné, děti do 120 cm. zdarma.

• VÁNOČNÍ SCHŮZKA

V klubovně skautského oddílu Sokolík Silůvky se **v sobotu 22. prosince 2001 od 14.00 hod.** bude konat Vánoční schůzka. Přijít může každý, kdo má rád vánoční atmosféru a zvyky, z nichž si některé vyzkoušíme. Bližší informace si můžete přečíst na naší nástěnce. Těšíme se na vás na společné chvíle strávené při zpěvu koled u vánočního stromku.

• ŠTĚDROVEČERNÍ SHROMÁŽDĚNÍ

V pondělí 24. prosince 2001 se v 15.00 hod. v modlitebně v Silůvkách na ulici Pod lípami uskuteční Štědrovečerní shromáždění s dětskou vánoční hrou „Loď, na níž se zpívá“.

• PŮLNOČNÍ MŠE SVATÁ

Se uskuteční **v pondělí 24. prosince 2001:**

- **v kostele sv. Jiří v Tikovicích ve 20.00 hod.** Upřesnění odjezdu autobusu bude včas vyvěšeno na všech obchodech.
  - **v kostele Věch svatých v Ořechově ve 22.00 hod.** Také bude včas upřesněno.
-

• VÁNOČNÍ TURNAJ VE STOLNÍM TENISU

Orel jednota Silůvky srdečně zve všechny zájemce na Vánoční turnaj ve stolním tenisu. Turnaj se koná **ve středu 26. prosince 2001 v 10.00 hod. v orlovně** a je určen všem mimosoutěžním hráčům.

• ZÁJEZD NA VÁNOČNÍ KONCERT

Orel jednota Silůvky pořádá **ve středu 26. prosince 2001** zájezd do Dolních Bojanovic na vánoční koncert dechové hudby Šohajka. Cena zájezdu je 80,- Kč. **Odjezd autobusu v 15.00 hod. od autobusové zastávky v Silůvkách.**

Přihlášky a bližší informace u p. Jana Rybníčka, tel.: 47 225 648.

Čas nového tisíciletí přinesl nemoc, která mně znemožnila s dětmi pro vás připravit dobročinné vánoční divadelní představení, na což jsme se po roční přestávce moc těšili.

Na kamarády z Kociánky, předčasně narozené děti z Porodnice na Obilním trhu a mnoho dalších potřebných však nezapomínejme a v čase adventním i vánočním si s moudrými rabíny připomínejme:

Můj Bože,

*pomoz mi stát se tím,
kdo dává.*

Pomoz mi dávat ... a v dávání neustávat.

*Apeloval jsi na nás,
abychom byli dobročinní.*

Ukaž mi jak.

Ukaž mi jak dávat

*s čistým srdcem, s otevřeným srdcem,
se srdcem naplněným radostí.*

*Veď mě k těm,
kteří jsou skutečně potřební,
neboť dávání je posvátným aktem.*

*Pomoz mi nalézt tyto skutečně potřebné
a jim pomoz,
aby oni našli mne.*

Přejeme vám všem Vánoce plné naděje a radosti

za NAIM
JUDr. Eva Klusáčková

• ZIMNÍ STOPOU OKOLO SILŮVEK

Skautský oddíl Sokolík Silůvky a Tělocvičná jednota Sokol Silůvky si dovoluji pozvat všechny zájemce **v sobotu 12. ledna 2001 do sokolovny** na 23. ročník zimního závodu dvojic „Zimní stopou okolo Silůvek“.

Začátek závodu je po vydání startovních čísel v 9.00 hod.

Závodu se účastní dvojčlenné hlídky:

	hoši	dívky
rodiče s potomky	2,5 km	
1. třída a mladší	2,5 km	
2., 3. a 4. třída	2,5 km	
5. a 6. třída	3,5 km	2,5 km
7. a 8. třída	3,5 km	
9. třída a starší	3,5 km	

Pro všechny účastníky je připraven čaj v jakémkoliv množství, malé občerstvení, diplomy pro prvních pět a ceny pro první tři dvojice v každé kategorii.

Pokud nechcete běžet, přijďte se alespoň podívat, projít si trasu, pobavit se a povzbudit ostatní.

• AKCE V ROCE 2002

Již nyní si můžete poznamenat termíny některých akcí, které se uskuteční v příštím kalendářním roce v naší obci:

12. 1. 2002	Zimní stopou okolo Silůvek – 23. ročník zimního závodu dvojic - sokolovna
26. 1. 2002	Orelský ples – hraje dechová hudba Skaličané - orlovna
3. 2. 2002	„Pecka“ – 4. ročník přehlídky kulturních a sportovních vystoupení orelských jednot župy Sušilovy – orlovna
9. 2. 2002	Maškarní ostatky – sokolovna
4. 5. 2002	Orelský turnaj v malé kopané – 6. ročník – hřiště Pod lípami
12. 5. 2002	Oslava Svátku matek – orlovna
31. 5. 2002	Dětský den – atletický čtyřboj – hřiště Pod lípami
28. 7. 2002	Anenské hody – sokolovna
9. 11. 2002	Martinské hody – orlovna
23. – 24. 11. 2002	Turnaj v Unihokeji (florbalu) – 6. ročník – sokolovna

---

• PRO PŘÍPAD OHROŽENÍ

DŮLEŽITÁ TELEFONNÍ ČÍSLA TÍŠŇOVÉHO VOLÁNÍ

Zjistíme-li mimořádnou událost (požár, havárii chemického nebo průmyslového zařízení...), která ohrožuje osoby nebo majetek, okamžitě volejte číslo 150 – Hasičský záchranný sbor. Při předávání zprávy uveďte:

- kde hoří,
- co hoří,
- své jméno a číslo telefonu, ze kterého voláte,
- po skončení hovoru zavěste a čekejte na zpětný dotaz k ověření pravdivosti zprávy o požáru.

Pomoc zdravotnické záchranné služby se vyžaduje při všech stavech ohrožujících život. Přivolává se prostřednictvím telefonu 155 – Zdravotnická záchranná služba.

Pokud jste svědky dopravní nehody nebo spáchání trestného činu volejte telefonní číslo 158 – Policie ČR nebo 156 – Městská policie.

PRO PŘÍPAD OHROŽENÍ

V životě člověka mohou nastat neočekávané mimořádné události, jako jsou živelní pohromy (záplavy a povodně, požáry, vichřice, sesuvy půdy, sněhové laviny, zemětřesení), havárie s únikem nebezpečných látek do životního prostředí (havárie v chemických provozech a skladech, dopravní nehody s únikem nebezpečných látek, radiační havárie, ropné havárie) a další, které mohou ohrozit životy, zdraví obyvatel a způsobit velké škody na materiálních hodnotách.

Na následujících stránkách naleznete návod jak se připravit na dopad možných následků živelních pohrom a dalších mimořádných událostí způsobených lidskou činností, které mohou přivodit tělesná zranění nebo duševní poruchy, ztráty na životech nebo majetku a poškození životního prostředí.

NEZAPOMEŇTE:

ŠTĚSTÍ PŘEJE PŘIPRAVENÝM!

OBCENÉ ZÁSADY

Při ohrožení, o kterém můžeme být vyrozuměni prostřednictvím sirén, zprávou v rozhlasu, televizi, z tisku nebo hlášením místního rozhlasu, pojízdného rozhlasového vozu, megafonu a od spoluobčanů, se snažte dodržovat následující zásady:

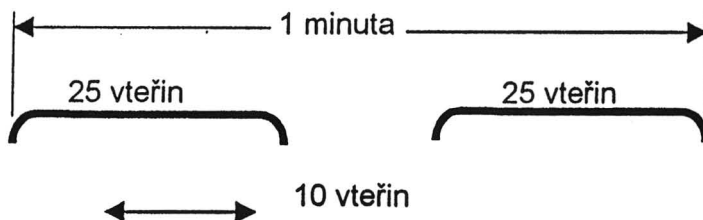
- **RESPEKTUJTE** a snažte se získávat informace z oficiálních zdrojů (rozhlas, televize, místní rozhlas, vyhláška obecního úřadu, pokyny zaměstnavatele apod.).
- **NEROZŠÍŘUJTE** poplašné a neověřené zprávy.
- **VARUJTE** ostatní ohrožené osoby ve svém nejbližším okolí.
- **NETELEFONUJTE** zbytečně – telefonní síť je v situacích ohrožení přetížena.
- **NEPODCEŇUJTE** vzniklou situaci.
- **POMÁHEJTE** sousedům, zejména starým, nemocným a nemohoucím lidem.
- **UVĚDOMTE SI**, že největší hodnotu má lidský život a zdraví a až potom záchrana majetku.
- **UPOSLECHNĚTE** pokyny pracovníků záchranných složek, orgánů státní správy a samosprávy.

VAROVNÝ SIGNÁL

V České republice je jeden varovný signál. **Kolísavý tón sirény po dobu 140 vteřin.** Signál může být vysílán třikrát po sobě v cca třiminutových intervalech. Vyhláší se při bezprostředním ohrožení mimořádnou událostí nebo při jejím nenadálém vzniku.

Kromě varovného signálu „**Všeobecná výstraha**“ existuje v České republice ještě signál „**Požární poplach**“. Tento signál je vyhlášován přerušovaným tónem sirény po dobu 1 minuty (25 vteřin trvalý tón, 10 vteřin přestávka, 25 vteřin trvalý tón). Vyhláší se za účelem svolání jednotek požární ochrany.

ZVUK SIRÉNY

Zvuk sirény vyjadřující varovný signál „**Všeobecná výstraha**“ znamená vždycky nějaké nebezpečí. Její zvuk upozorňuje, že může dojít nebo již došlo k mimořádné události, která ohrožuje životy a zdraví občanů, majetek a životní prostředí. Bude nutné se ukrýt nebo opustit ohrožený prostor a dodržovat další opatření stanovená obcemi, zaměstnavateli a správními úřady.

Sirény jsou spolehlivým prostředkem varování obyvatel před nebezpečím a mohou být použity podle potřeby lokálně, na ohrožených územích a bude-li to vyžadovat situace i na území celého státu.

Akustické zkoušky sirén budou oznamovány předem v hromadných informačních prostředcích.

KDYŽ ZAZNÍ SIRÉNA

Níže uvedené pokyny platí jen tehdy, pokud zjevně nejde o povodně.

1. OKAMŽITĚ SE UKRYJTE

- Vyhledejte úkryt v nejbližší budově. Tou může být výrobní závod, úřad, kancelář, obchod, veřejná budova i soukromý dům.
- Jestliže cestujete automobilem a uslyšíte varovný signál, zaparkujte automobil a vyhledejte úkryt v nejbližší budově.

2. ZAVŘETE DVEŘE A OKNA

- Když jste v budově, zavřete dveře a okna. Siréna může s velkou pravděpodobností signalizovat únik toxických látek, plynů, radiačních zplodin a jedů. Uzavřením prostoru snížíte pravděpodobnost vlastního zamoření.

3. ZAPNĚTE RÁDIO NEBO TELEVIZI

- Informace o tom, co se stalo, proč byla spuštěna siréna a varováno obyvatelstvo a co dělat dále, uslyšíte v mimořádných zpravodajstvích hromadných informačních prostředků. V případě výpadku elektrického proudu využijte přenosný radiopřijímač na baterie. Tyto informace jsou sdělovány i obecním rozhlasem, popř. elektronickými sirénami.

CO DĚLAT, KDYŽ BUDE NAŘÍZENA EVAKUACE

- Dodržujte pokyny správních úřadů, obcí, popř. zaměstnavatele, kteří organizují nebo zajišťují evakuaci.
- Dbejte pokynů k evakuaci osob nařízených velitelem zásahu.
- Dodržujte stanovené zásady pro opuštění bytu, vezměte si evakuační zavazadlo a dostavte se na určené místo.
- Při použití vlastních vozidel dodržujte pokyny orgánů zabezpečujících evakuaci.

HRAČKY-ANDER

OLMOUC,
CENTRÁLA.

BRNO,
STAROBRNĚNSKÁ.

KOSICE,
TINÓDYHO 3.

ZÁSADY PRO OPUŠTĚNÍ BYTU NEBO RODINNÉHO DOMU V PŘÍPADĚ EVAKUACE

- Uhasťte otevřený oheň v topidlech.
- Vypněte elektrické spotřebiče (mimo ledniček a mrazniček).
- Uzavřete přívod vody a plynu.
- Ověřte, zda i sousedé vědí, že mají opustit byt.
- Dětem vložte do kapsy oděvu cedulku se jménem a adresou.
- Kočky a psy si vezměte s sebou.
- Ostatní domácí zvířata, včetně exotických zvířat, ponechtejete doma a dobře je předzásobte vodou a potravou.
- Vezměte evakuační zavazadlo, uzamkněte byt a dostavte se na určené evakuační středisko.

EVAKUAČNÍ ZAVAZADLO

Evakuační zavazadlo se připravuje pro případ opuštění bytu v důsledku vzniku mimořádné události nebo nařízené evakuace.

Jako evakuační zavazadlo poslouží např. batoh, cestovní taška nebo kufr. Zavazadlo označte svým jménem a adresou.

Obsahuje:

- Základní trvanlivé potraviny, nhlépe v konzervách, dobře zabalený chléb a hlavně pitnou vodu.
- Předměty denní potřeby, jídelní misku a příbor.
- Osobní doklady, peníze, pojistné smlouvy a cennosti.
- Přenosné rádio s rezervními bateriemi.
- Toaletní a hygienické potřeby.
- Léky, svítilnu.
- Náhradní prádlo, oděv, obuv, pláštěnku, spací pytel nebo přikrývku.
- Kapesní nůž, zápalky, šití a další drobnosti.

HAVÁRIE V CHEMICKÉM ZÁVODĚ, VE SKLADU CHEMIKÁLIÍ NEBO PŘI DOPRAVNÍ HAVÁRII S ÚNIKEM NEBEZPEČNÝCH LÁTEK

Hlavní činností obyvatelstva je ochrana před účinky chemických látek vhodnými ochrannými prostředky, ukrytí nebo evakuace.

Nezbytná doporučení:

- Co nejdříve se ukryjte v uzavřené místnosti.
- Uzavřete a utěsněte okna a dveře a další otvory.
- Vypněte ventilaci.
- Sledujte zprávy v hromadných informačních prostředcích.
- Připravte si prostředky improvizované ochrany.
- Připravte si evakuační zavazadlo.
- Budovu opusťte jen na pokyn.

HAVÁRIE V JADERNÉM ENERGETICKÉM ZAŘÍZENÍ

NEBO JINÁ HAVÁRIE S ÚNIKEM RADIOAKTIVNÍCH LÁTEK DO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Hlavní činností obyvatelstva je ochrana před účinky radioaktivních látek vhodnými, předem připravenými, či improvizovanými prostředky s ochrannými vlastnostmi, ukrytí nebo evakuace.

Nezbytná doporučení:

- Co nejdříve se ukryjte v uzavřené místnosti (nejlépe ve sklepních prostorách), pokud možno na straně odvrácené od jaderného zařízení.
- Uzavřete a utěsněte okna a dveře.
- Vypněte ventilaci a utěsněte další otvory.
- Sledujte zprávy v hromadných informačních prostředcích.
- Připravte si prostředky improvizované ochrany dýchacích cest a povrchu těla.
- Připravte si evakuační zavazadlo.
- Jodové přípravky (tablety) a prostředky individuální ochrany odeberte a použijte až na základě veřejné výzvy.
- Budovu opusťte jen na pokyn.

V případě radiační havárie jaderné elektrárny Dukovany a Temelín se obyvatelé, žijící v zóně havarijního plánování, řídí pokyny provozovatelů jaderných elektráren a orgánů státní správy a samosprávy.

PRVOTŘIDNÍ

OCHRANA PŘED POVODNĚMI

Před povodní:

- Vytipujte si bezpečné místo, které nebude zaplaveno vodou.
- Připravte si pytle s pískem na utěsnění nízko položených dveří a oken.
- Připravte si potraviny a pitnou vodu na 2 – 3 dny.
- Vlastníte-li automobil, připravte jej k použití.
- Připravte evakuaci zvířat. Upevněte věci, které by mohla odnést voda.
- Připravte si evakuační zavazadlo.

Při povodni:

- Opusťte ohrožený prostor.
- V případě evakuace dodržujte zásady pro opuštění bytu (domu).
- Je-li nedostatek času, okamžitě se přesuňte na vytypované místo, které nebude zaplaveno vodou.

Po povodni:

- Nechte si zkontrolovat stav obydlí (statická narušenost, obyvatelnost), rozvody energií (plyn, el. energie apod.), stav kanalizace a rozvodů vody.
- Zlikvidujte uhynulé zvířectvo, potraviny a polní plodiny, které byly zasaženy vodou, podle pokynů hygienika.
- Informujte se o místech humanitární pomoci.
- Kontaktujte příslušné pojišťovny ohledně náhrady škod.

**SÁNKY
LYŽE**

**VAL. JADRNIČKA SYN
FRYŠTÁK**

BIOLOGICKÉ ZBRANĚ

Biologické zbraně mohou být použity ve formě aerosolu (bakterie, viry, toxiny) do ovzduší nebo uzavřených prostor nebo vypouštěním hmyzu (vši, blechy, mouchy, klíšťata) nebo infikováním vody, potravin, vzduchu, předmětů. Smysly člověka je biologické zamoření nezjistitelné. Výskyt se zjišťuje speciálními přístroji a odběrem vzorků.

Jak se chránit před proniknutím nebo zanesením nákazy do organismu:

- Nepoužívat vodu z neznámých a nejištěných zdrojů.
- Umět si připravit vodu pomocí chemických desinfekčních prostředků nebo převařením.
- Nejíst pevnými obaly nechráněné nebo neproověřené potraviny.
- Udržovat čistotu těla i za nepříznivých podmínek.
- Zbytečně se nedotýkat a neprohližet podezřelé předměty.
- Při známkách onemocnění ihned vyhledat zdravotnickou pomoc.

Dodržujte pokyny zdravotníků a pracovníků hygienické služby.

CHEMICKÉ ZBRANĚ

Chemické zbraně, tj. zbraně způsobující ztráty na živé síle toxickými nebo jinak fyziologicky aktivními sloučeninami, patří vzhledem ke své vysoké bojové účinnosti a rozsáhlým prostorovým účinkům mezi hlavní druhy zbraní hromadného ničení. Mohou být použity ve formě aerosolu, v kapalném a plynném skupenství. Působí na organismus mnohostranně. Vyvolávají poškození centrálního nervového systému, dýchacích orgánů, zažívacího traktu nebo narušují metabolismus, jiné mají zpuchřující účinek.

Jak se chránit pře účinky chemických zbraní:

- Urychleně použijte ochranný prostředek tj. dětský vak, dětskou kazajku, ochrannou masku s filtrem nebo použijte prostředky improvizované ochrany dýchacích cest a povrchu těla.
- Všechny ochranné prostředky dokonale utěsněte.
- Vyhledejte ukrytí v nejbližší budově.

Při zasažení organismu chemickými zbraněmi platí všeobecná zásada přerušit co nejdříve styk otravných látek s organismem.

PROSTŘEDKY IMPROVIZOVANÉ OCHRANY OSOBY RADIOAKTIVNĚ, CHEMICKY A BIOLOGICKY ZAMOŘENÉM PROSTŘEDÍ

Pokud nemáme k dispozici prostředky individuální ochrany a musíme si chránit dýchací cesty a povrch těla, použijeme prostředky improvizované ochrany.

- K ochraně dýchacích cest použijeme navlhčenou roušku (složený kapesník, ručník, utěrka) přiložením na nos a ústa. Upevněte roušku v zátylku šálou či šátkem.
- Hlavu chraňte čepicí, kloboukem, šálou či kuklou tak, aby vlasy byly úplně zakryty a zvolená pokrývka hlavy chránila též čelo, uši a krk.
- Oči chraňte brýlemi – lyžařskými, plaveckými či motoristickými, ale větrací průduchy přelepte lepicí páskou. Pokud nemáte tyto brýle k dispozici, chraňte oči přetažením průhledného igelitového sáčku přes hlavu a jeho stažením tkanicí či gumou v úrovni lícních kostí.
- Povrch těla chraňte kombinézou, kalhotami, pláštěnkou do deště, šustákovou sportovní soupravou. Tyto ochranné oděvy je nutné dostatečně utěsnit u krku, rukávů a nohavic.
- Nohy chraňte nejlépe vysokými botami nebo holínkami, ruce nejlépe zakryjeme gumovými nebo koženými rukavicemi.
- Při návratu ze zamořeného prostředí do bytu odložte v předsíni veškerý svrchní oděv do igelitového pytle a zavažte jej. Pokud je to možné, pečlivě se ošprchujte, otřete se do sucha a oblečte se do čistého oděvu.

Tyto prostředky, jsou-li správně použity, mohou zachránit životy a ochránit zdraví obyvatelstva.

TERORISTICKÉ AKCE

1. ANONYMNÍ OZNÁMENÍ (uložení bomby, třaskaviny; použití nebezpečné látky apod.)

- Nedotýkejte se podezřelého předmětu.
- Otevřete dveře a okna.
- Zatáhněte záclony, závěsy nebo žaluzie.
- Opusťte budovu a následujte ostatní evakuované do předem vyhrazených prostor.
- Vezměte s sebou všechny osobní věci (osobní doklady apod.).
- Dodržujte pokyny a instrukce vydané správcem objektu.
- Vyčkejte na další instrukce bezpečnostních složek řídících akcí.
- V případě nálezu podezřelého předmětu např. obálky, balíčku, oznamte tuto skutečnost na Policii ČR nebo Hasičský záchranný sbor ČR.

2. TERORISTICKÁ AKCE (za použití střelných zbraní)

- Pokud jste mimo budovu, okamžitě opusťte ohrožené místo.
- Pokud jste v budově, nezdržujte se v blízkosti oken.
- Ukryjte se za vhodným kusem nábytku.
- Striktně dodržujte instrukce vydávané bezpečnostními složkami.
- Vyvarujte se použití pevných telefonních linek.
- Zachovejte klid a rozvahu.

UKRYTÍ OBYVATELSTVA

- Dodržujte pokyny správních úřadů, obcí, popř. zaměstnavatele, kteří organizují nebo zajišťují ukrytí.
- Informace o možnosti ukrytí ve stálém úkrytu získáte na obecním úřadě nebo u svého zaměstnavatele.
- Před odchodem do úkrytu si s sebou vezměte evakuační zavazadlo a dodržujte zásady pro opuštění bytu.
- Pokud nemáte v blízkosti bydliště stálý úkryt, můžete si upravit svépomocí prostory ve vhodných částech bytu nebo obytného domu jako improvizovaný úkryt.

CHOVÁNÍ OBYVATEL V ÚKRYTECH

- Chovejte se ukázněně a řiďte se úkrytovým řádem a pokyny obsluhy úkrytu.
- Neplývejte vodou a potravinami.
- Udržujte pořádek a čistotu.
- Zbytečně nepřecházejte, nehlučte a hlasitě nehovořte.
- Za všech okolností se chovejte klidně a ukázněně, vzájemně si pomáhajte.
- Nekuřte, nepoužívejte otevřený oheň a elektrické vařiče.

PŘÍPRAVA IMPROVIZOVANÉHO ÚKRYTU

- Vyberte vhodný prostor v bytě, domě nebo rodinném domku, který umožní improvizované ukrytí. Vhodnými prostory jsou: sklepy s klenutými nebo železobetonovými stropy, silnými obvodovými zdmi, pokud možno s co nejmenším počtem vstupních a okenních otvorů. Pro případ úniku nebezpečných látek si vyberte prostory odvrácené od směru úniku nebezpečné látky.
- Oblepte veškeré spáry lepicí páskou a ochranu proti možnému zranění střepinami zabezpečte přelepením skla nebo jejich překrytím.
- U rodinných domků zesilte okenní a vstupní prostory přidavným materiálem – prkna, cihly, kameny, pytle s pískem nebo hlínou, násyp zeminy, podpírání stropů vzpěrami.

INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM

Integrovaný záchranný systém je koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.

ZÁKLADNÍ SLOŽKY:

- Hasičský záchranný sbor České republiky
- Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí okresu jednotkami požární ochrany.
- Zdravotnická záchranná služba.
- Policie České republiky.

OSTATNÍ SLOŽKY:

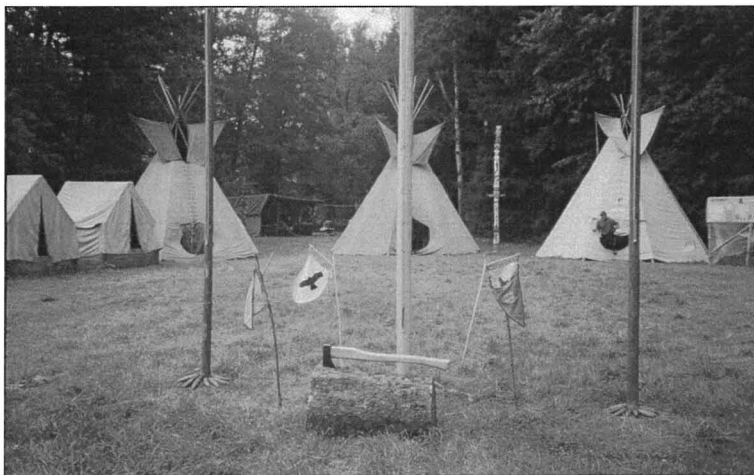
- Vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil a prostředky ozbrojených sil.
- Ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory.
- Ostatní záchranné sbory.
- Orgány ochrany veřejného zdraví.
- Havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby.
- Zařízení civilní ochrany.
- Neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím.

KDE ZÍSKAT INFORMACE

Občan získá informace o charakteru možného ohrožení, o připravených záchranných a likvidačních pracích a ochraně obyvatelstva v případě vzniku mimořádné události na příslušném obecním úřadě.

Zaměstnanec získá informace o charakteru možného ohrožení, o připravených záchranných a likvidačních pracích a ochraně obyvatelstva v místě dislokace pracoviště od svého zaměstnavatele (příslušné právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby).

Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba získá informace o charakteru možného ohrožení, o připravených krizových opatřeních a způsobech jejich provedení u příslušného obecního úřadu.

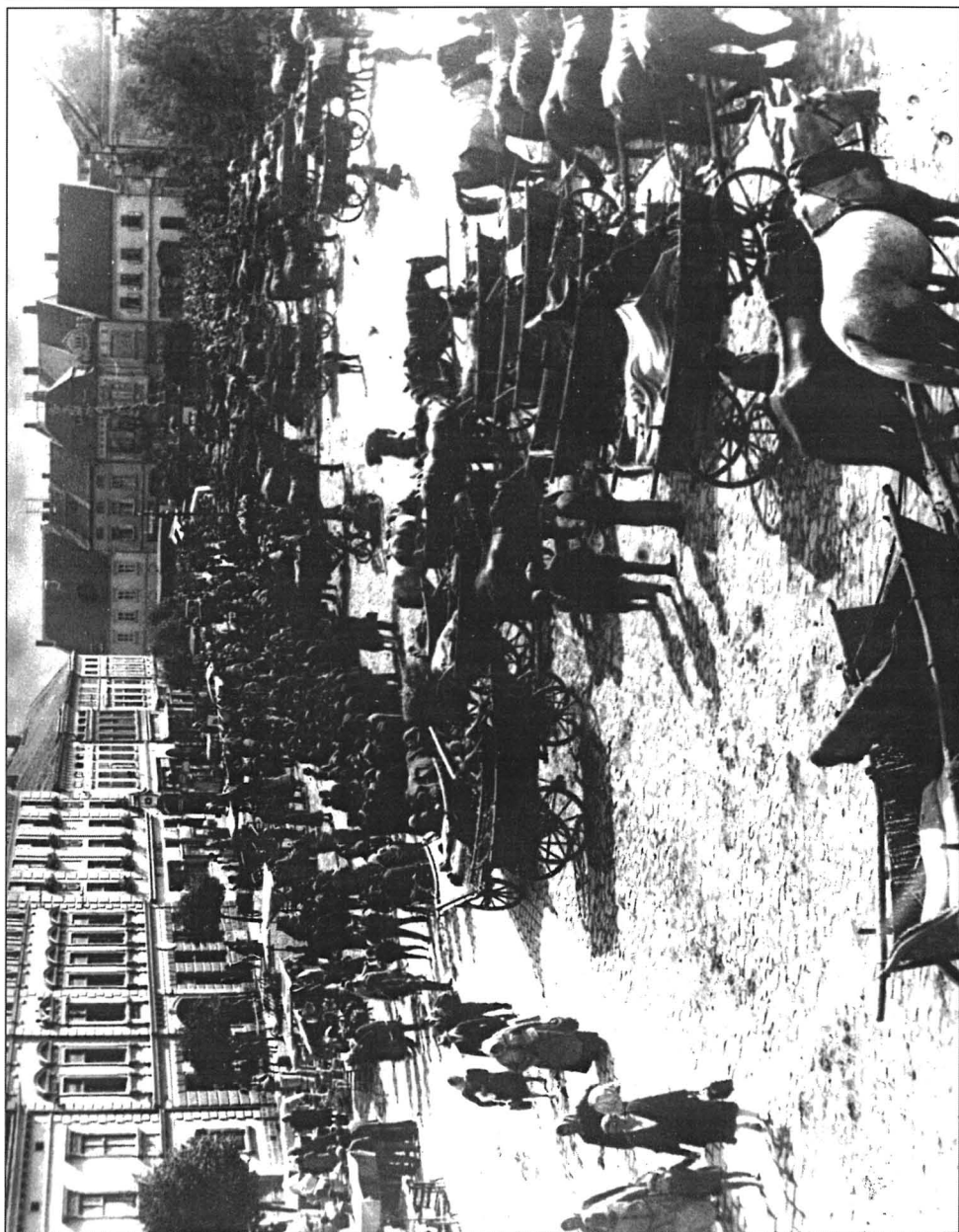

„Jsme tu pro druhé lidi,
především pro ty,
na jejichž úsměvu a blahu
zcela závisí naše vlastní štěstí.“
(Albert Einstein)

Skautský oddíl Sokolík Silůvky Vám přeje
vše dobré v nadcházejícím roce.

PF 2002

Trh na náměstí v Ivančicích v roce 1902

• Z HISTORIE NAŠÍ OBCE – OBCHODY

Obchod Vincence Štěrbý, ul. Anenská č. 37

1903

Obchod a pekárna Josefa Škorpíka, v současnosti Restaurace „U pece“ p. Rostislava Hrdličky, ul. Sokolská č. 17

1910

salie Nešpůrkové č. 37.

16. února 1887 se přizemil na dům č. 37 Vincenc Štěrbá a s manželkou Terezií založili obchod se smíšeným zbožím a později i pekárnu. To byl první obchod v obci. Téměř současně 11. ledna 1889 koupil dům Josefa Helara č. 43 Josef Škorpík z č. 46 a založil zde obchod se zbožím smíšeným a koloniálním.

Obchod Vincence Štěrbý trval až do 2. srpna 1934, kdy byl zničen povodní (této povodni byly věnovány strany 14 a 15 Informačního listu č. 10 (32), který vyšel v říjnu 2001). Po obnově domu je zde opět obchod a pekárna až do roku 1950, kdy byl komunistickým režimem zrušen. Zůstal nadále jen obytným domem.

Ještě koncem 19. století byly vesnické domácnosti téměř ve všem soběstačné. Místní řemeslníci, kovář, kolář, sedlář, švec, krejčí a řezník dokázali uspokojit každého zákazníka, který řemeslníka o službu požádal. Většina potravin byla rovněž v domě, maso, vejčička, brambory, ovoce, zelenina, mouka se semlela ve mlýně.

Zboží, které v obci nebylo, se nakupovalo ve městě nebo na trzích. Šlo většinou o nádobí, náčiní, petrolej a sůl. Pivo, víno a tabák obstaral hospodský.

Kolem roku 1880, hlavně po zřízení dráhy a první silnice a také po přistěhování nových obyvatel z okolí, kteří nevlastnili pole, vznikla potřeba sehnat nejnnutnější živobytí pro plynulý chod nových domácností.

Také zrušením roboty a odúmrtního práva vrchností zanikají některé selské grunty a domy se nabízejí k provozování živností novým zájemcům.

Jde v té době o půllán Josefa Helara č. 43, čtvrtlán Martina Slavíka č. 17, čtvrtlán Josefa Nešpůrka č. 36 a čtvrtlán Ro-

*Bývalá hospoda, potom prodejna průmyslového zboží, ještě později sklad, ubytovna a v současnosti OÚ
ul. Prachatičky č. 39*

1970

Obchod Marie Cesarové, ul. Pod lípami č. 168

1930

patronát nad JZD Silůvky. Později budovu využívalo sloučené JZD Ořechova, které provedlo rozsáhlou přestavbu celého domu na ubytovnu.

Poté odkoupila tento dům obec Silůvky a nyní je využíván jako Obecní úřad, pošta a místnost pro lékaře. V prvním poschodí jsou dva byty, které obec pronajímá.

Je třeba se ještě zmínit o třech dalších obchodech zřízených za první republiky.

Obchod smíšeným zbožím u Hledíků č. 144 byl otevřen v roce 1927 a likvidován komunisty roku 1950. Prodáválo se zde také střížní zboží.

Obchod u Hanělů č. 63 v ulici Pod lípami otevřen v roce 1936, likvidován roku 1950.

Obchod u Cesarů č. 168 v ulici Pod lípami otevřen krátce za první republiky ve 30. letech. Majitelkou byla Marie Cesarová.

V současné době máme v naší obci tři obchody:

Obchod J. Škorpíka byl v roce 1900 přestěhován z č. 43 do č. 17 a byla přistavěna pekárna.

Oba obchody přežily první i druhou světovou válku, období hojnosti i lístkový systém za protektorátu až do roku 1953.

V dobrých časech byl sortiment zboží stále širší, zvláště za první republiky. Kromě potravin, jižní ovoce, káva, bonbóny, tvarůžky, cukr, sůl, koření. Nechyběly ani řetězy, náčiní, hřebíky, svíčky, biče a

petrolej. V padesátých letech převzala obchod „Jednota“ a prodávají se zde potravinářské výrobky, zatím co průmyslové zboží se přestěhovalo do bývalé Škorpíkovy hospody č. 39, předtím zrušené.

Výstavbou nové prodejny č. 237 v roce 1969 na Sokolské ulici a jejím zprovozněním byla zrušena prodejna průmyslového zboží v č. 39. Tuto bývalou Škorpíkovu hospodu koupil po úmrtí manželů Vítězslava a Albíny Škorpíkových od pozůstalých dcer podnik „Vývoj nábytkářského průmyslu“

se sídlem na Lidické ulici v Brně. Ten měl v té době

*Bývalá prodejna Jednoty, nyní obchod Rostislava Hrdličky
ul. Sokolská č. 237*

1970

Pan Rostislav Hrdlička na návsi v budově „Jednoty“, kterou od tohoto podniku zakoupil.

Paní Jaroslava Stehlíková v budově bývalé pošty, kterou zakoupila od Obecního úřadu.

Paní Jiřina Průšová č. 220 v ulici Na Rybníkách má obchod ve svém domě.

Dá se říct, že doba, kdy některého zboží byl nedostatek a stávalo se na ně i ve frontách je již minulostí.

Naopak, sortiment zboží se stále rozšiřuje a prodává se pomocí re-

klamy. Obchodníci mají zájem prodat co nejvíce. V tom hrají velkou roli ceny, kvalita zboží a také otevírací doba. Prodává se i v neděli dopoledne.

Velmi nepřijemným konkurentem našich obchodníků jsou velké obchodní domy na okraji Brna – supermarkety, které si můžou dovolit nabízet zboží levnější a proto v nich mnoho našich občanů nakupuje.

Během roku přijíždí do obce také různí soukromí prodejci a nabízejí textilní zboží, zeleninu, ovoce, drůbež, cukr a další zboží.

Pokud jsou peníze, mohou si občané zakoupit téměř všechno. Nakupuje se i na splátky a některé zboží je dováženo až přímo do domu.

S obchody má každý občan jistě své zkušenosti. Historie obchodů nesahá příliš do minulosti, týká se téměř všech obyvatel a problematika je velmi pestrá. Snad by téma o místních obchodech vyžadovalo více pozornosti, ale počítám, že právě zde je nejvíce pamětníků, kteří si odpověď na toto téma vybaví snadno ve svých vzpomínkách.

*Kronikář obce Silůvek
Zdeněk Škorpík*

• UNIHOKEJ

Ve dnech 24. – 25. listopadu 2001 se uskutečnil v sokolovně v Silůvkách 5. ročník turnaje v Unihokeji (florbalu). Zde jsou výsledky:

Kategorie dorostenci a dorostenky (hoši a dívky narození v letech 1986-1991):

1. Stín – Břeclav
2. SPJF – Brno
3. Kyjov 1
4. **Vajcata (Tomáš Dobrovolný, David Dobrovolný, Marek Kopal, Karel Vašulín, Václav Hrdlička)**
5. Holky – Břeclav

Kategorie odrostenky (dívky narozené v roce 1985 a starší):

1. 7 statečných – Moravské Bránice
2. Rozšlapaná bábovička – Břeclav
3. **Ovečky (Jana Němcová, Lenka Matušková, Lucie Vyskočilová, Lenka Kouřilová, Hana Kouřilová, Iva Škorpíková)**

Kategorie odrostenci (chlapci narození v roce 1985 a starší):

1. Fenoméni - Břeclav
2. Broučci (Kamil Záděra, Jiří Sedláček, Tomáš Burian)
3. Mladé rebelky (Petr Neu, Pavel Škorpík, Radek Sedláček, Ondřej Elsner)

Další zúčastněná družstva bez udání pořadí:

Lid popelnicových polí – Břeclav, VKP – Moravské Bránice, Rákosníčci – Brno, **Mladý železa** (Lubomír Kouřil, Rudolf Bezchleba, Robert Moutelík), Ramapampulkové – Brno, Kyjov 2, Kyjov 3, SPJF – Brno, Kindoši (Martin Vyskočil, Jiří Kříž, Lukáš Kopal), Buffalský mišy – Brno.

vedení oddílu Sokolík

• MALÁ KOPANÁ

Turnaj na hřišti v Senoradech

10. 11. 2001

FC Silůvky – BMA Oslavany 1:1

Branky: Stehlík Petr 1

FC Silůvky – FK Triprrox Ivančice 5:2

Branky: Hron Jiří 1

Stehlík Milan 1

Burian Tomáš 1

Kölbl Pavel 1

Sedláček Jiří 1

FC Silůvky – TJ Slavoj Senorady 1:5

Branky: Hron Jiří 1

Tabulka po posledním kole podzimní části soutěže:

Mužstvo	poč.záp.	výhry	remízy	prohry	skóre	body
1. FC Rokytná	15	11	2	2	40:10	35
2. FC Slavoj Senorady	15	11	1	3	52:18	34
3. Žaves Nebovidy	15	10	1	4	43:29	31
4. FC Bratčice	15	9	1	5	38:23	28
5. FC Silůvky	15	8	2	5	38:26	26
6. FC Omice	15	8	2	5	38:28	26
7. TJ Sokol Rebešovice	15	7	5	3	35:26	26
8. Dream Team Budkovice	15	8	2	5	30:24	26
9. Prštice	15	8	1	6	37:24	25
10. TJ Trafo Padochov	15	7	1	7	52:33	22
11. FC Bobor Hrubšice	15	4	3	8	19:28	15
12. Sparta Ivančice	15	3	4	8	21:36	13
13. FK Triprrox Ivančice	15	4	1	10	19:59	13
14. BMA Oslavany	15	3	1	11	27:56	10
15. FC Nová Ves	15	2	2	11	21:56	8
16. FC Blajkec Modřice	15	1	3	11	12:46	6

Střelci: 1. Sosnar J. (TJ Trafo Padochov) 30, 2. Kratochvíl T. (Žaves Nebovidy) 20, 3. Pelikán Z. (FC Omice) 18, **4. Záděra K. (FC Silůvky) 17.**

Jiří Sedláček

• VÁNOCE

Den Ježíšova narození se slaví v křesťanském světě od 4. stol. 25. prosince. Na tento den připadala slavnost „neporaženého slunce“ (sol invictus). Východní církev slavívala narození Krista 6. ledna. To bylo datum jednoho pohanského svátku v Alexandrii: „Narození Božského eonu“. Západní církev – v Římě – slavila 25. prosince a to bylo zase datum starého pohanského svátku „Narození věčného slunce“. Pozdě po řadu století překryla tento obsah svátku účta ke svatým třem králům (počet tří byl odvozen od tří královských darů, kteří mágové Ježíšovi přinesli).

Asi od 16. stol. se rozšířily dnes ještě trvající zvyky: domácí jesle, obdarovávání dětí, ozdobená jedle atd.

▪ VÁNOČKA

Vánočka má dlouhou historii a udržela se v oblíbenosti až do dnešní doby. První zmínka o vánočce je z 16. století a za dlouhá léta prošla drobnými proměnami. V minulosti byla pojmenována jako húska nebo calta a někde se v Čechách dodnes setkáváme s nejrůznějšími pojmenováními – pletenice, pletanka, štědrovice, štědrovečernice, štricka, štrucla, zemle, ceplík. Dříve vánočku mohli péct pouze cechovní řemeslníci – pekaři. Od 18. století si je začali lidé péct doma sami. První z doma upečených vánoček měl dostat hospodář, aby se mu urodilo hojně obilí. Velká vánočka se na závěr štědrovečerní večeře rozkrájela. Někde z ní o Štědrém večeru dávali po krajíčku dobytku, aby byl zdravý a neškodily mu zlé síly.

Zhotovit vánočku nebylo a není jednoduché, a proto se při přípravě těsta, pletení a pečení vánočky udržovaly různé zvyky, které měly vánočce zajistit zdar. Hospodyně měla zadělávat v bílé zástěře a šátku, neměla mluvit, při kynutí těsta měla vyskakovat vysoko do výšky. Dávným zvykem také bylo zapékání mince. Kdo ji při krájení našel, měl jistotu, že bude zdravý a bohatý po celý následující rok. Připálená nebo natržená vánočka věštila nezdar.

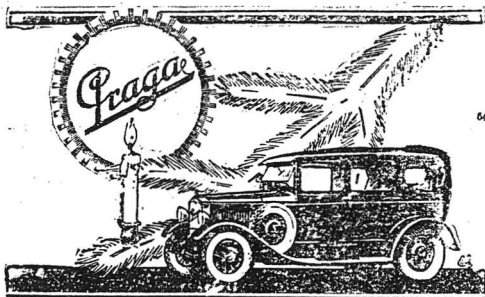
▪ VÁNOCE VE 23 JAZYCÍCH

Anglicky	Christmas
Chorvatsky	Bozic
Portugalsky	natal
Arabsky	id al-milad
Indonésy	Hari Natal
Rumunsky	Graciun
Dánsky	jul
Italsky	Natale
Rusky	raždestvó
Esperanto	Kristnasko
Japonsky	kurisumasu [krismas]
Řecky	Christouyenna
Finsky	joulu
Maďarsky	karácsony
Španělsky	Navidad
Francouzsky	Noel
Německy	Weihnachten
Švédsky	jul
Hebrejsky	chagamolad hanotsri
Norsky	jul
Turecky	Noel
Holandsky	Kerstmis
Polsky	Boze Narodzenie

K VÁNOČUM ŠESTIVÁLEC PRAGA-ALFA

Elegantní forma karoserie - Pět pohodlných sedadel - Automatický ukazatel směru jízdy -
Hlídač mazání - Servofrein »PRAGA« - Filtř
na vzduch a na olej - Nehlučný, tichý chod -
Malá spotřeba - Velký výkon.

▪ STAROČESKÉ VÁNOCE

Češi se v 19. století těšili na příchod Vánoc dlouhé týdny a vůbec jim nevadilo, že peněz je poskrovnu a vánoční dárky, které nadělí Ježíšek, budou nejspíše velmi potřebné věci, které by se tak jako tak musely koupit. Dříve nebyly Vánoce ani tak o dárcích, jako spíše o vzájemné lásce a přátelství, radosti a pocitu sounáležitosti v rodině, která se sešla ke společným oslavám pod rodným krovem. Několik dnů před Vánocemi napekly hospodyně chléb a uložily ho do ošatek. V bohatších domácnostech daly k bochníkům péct také pečlivě upletené, žlutkem potřené a máslem pomaštěné vánočky z bílé mouky, hrozinek a mandlí. O Štědrém dnu od časného rána praskal v peci a kamnech oheň. Přípravovala se štědrovečerní večeře. Vařil se hrách, čočka, několik druhů polévek, mezi nimiž nechyběla bramboračka a rybí polévka, pekl se kuba z krup a česneku. Mezitím co se hospodyně snažila v kuchyni zabavit děti, přinesl v některých krajích hospodář tajně stromeček a ustrojil ho do slavnostního hávu. Jinde se stavěly betlémy. Lidé se od rána postili, aby večer uviděli "zlaté prasátko". S přicházejícím soumrakem děti stále častěji vybíhaly ven, pozorovaly nebe a hlídaly, kdy se objeví první hvězdička. S první hvězdou si rodina sedla k slavnostnímu stolu prostřenému bílým ubrusem. Večeři zahajovala společná modlitba, vzpomínka na uplynulý rok a poděkování Bohu za vše dobré, co přinesl, i za to, co vzal. Nejdříve hospodyně postavila na stůl mísu s hrachem. Klíček hrachu má podobu kalichu a podle tradice spojoval všechny stolovníky v dobrém i zlém. Potom paní domu odebrala z mísy po lžici pro každé z domácích zvířat. Teprve pak si podle vážnosti a stáří nabírali ostatní. Po hrachu se podávaly polévky pro sílu, čočka, aby byly peníze, kuba, masitý pokrm nebo ryba pro radost. Kosti se dávaly na jeden talíř a po večeři je hospodář odnesl ve lněném ubrusku pod jabloň. Naposledy se na stole objevila vánočka a cukroví. Pila se bílá káva, čaj, nechybělo ani trochu piva, vína nebo hlt pálenky pro dobré zažití. Když zazvonil zvoneček, přinesl hospodář do místnosti stromeček ověšený jablíčky, sušeným ovocem, cukrovím, kostkami cukru zabalenými do barevných papírků, ořechy a řetězy. Na stromečku se zapálily svíčky a všichni zpívali koledy. Ty se pak u stromečku zpívaly každý večer, dokud se neodstrojil a Vánoce neskončily.

Někde však stromeček neznali nebo ho považovali za německý zvyk a po starodávném způsobu strojili jesle. O svátku Narození Páně do nich kladli figurku novorozenátka a přidávali postavičky anděla, pastýře a darovníků. Postavičky třech králů a jejich průvodu se stávaly součástí betlémského výjevu až 6. ledna.

O Štědrém večeru se po večeři věštilo. Na stůl se postavilo umývadlo a pouštěly se v něm lodičky ze skořápek vlašských ořechů. Lilo se olovo. Přes rameno se směrem ke dveřím házela bota. Na venkově děvčata třásla bezem. Vdala se tam, odkud se ozval štěkot psa. Vyvrcholením štědrovečerních oslav byla půlnoční mše. Lidé se scházeli v kostele, kde vedle oltáře stály jesličky. Venku byla zima, sníh a tma. Uvnitř kostela, ohřátého dechem věřících, zářily svíce. Varhany doprovázely hlasy zpěváků, ke kterým se postupně všichni přidávali. Tak se o půlnoci Štědrého večera narodil v srdcích lidí Kristus. Všichni věřili, že je přítomen na bohoslužbě právě v tom jejich kostele. Cítili přítomnost lásky malého dítěte a s nadějí hleděli do nového roku.

▪ ADVENT

Advent pochází z katolické církve. Je to období radostného očekávání a těšení – věřící se těší na příchod Spasitele, ostatní na nej příjemnější svátky v roce. Kdo si v těchto dnech přivstane a kolem šesté hodiny je v kostele, uslyší takzvané **roráty**, písně, které se zpívají na jitřních mších. Křesťané doporučují pro adventní týdny mírný půst, protože střídmost v jídle bystří rozjímání. Adventní doba trvá čtyři neděle před slavností Narození Páně (25. prosince). Děti dostávají **adventní kalendáře** a otevírají každý den jedno čokoládové okénko. Tématem adventní doby je příchod Krista. Advent je rozčleněn na dvě části. Od první neděle adventní do 16. prosince je pozornost upena na příchod Krista. Druhou částí je poslední adventní týden – 17. – 24. prosince – a je zaměřena ke slavnosti Narození Páně.

▪ ADVENTNÍ VĚNEC

K nejznámějším symbolům předvánočního času patří adventní věnec. Svíčky na něm si zapalují i nevěřící. A proč se zapalují svíčky? Dny se zkracují, tmy přibývá. Postupné rozžhání svící na adventním věnci symbolizuje, že příchod Krista do života znamená přemožení temnoty a nárůst světla, pokoje a radosti. Věnec je víc, než pouhou okrasou. Zelené větve provoní dům, znamenají život uprostřed odpočívající přírody, kruh vyjadřuje společenství a plameny světlo, které osvětluje každého člověka. Svíce jsou čtyři jako čtyři adventní neděle.

Původní barvou adventu je fialová – podle barvy kněžského roucha. Fialová však bývala v minulosti velkou vzácností, a tak ji v domácím prostředí nahradila lehce dostupná červená. Křesťanská tradice na jedné straně sice velí fialovou, lidová tradice na straně druhé však zapovídá umělé materiály. Fialovou ovšem v přírodě prakticky neseženete. Chcete-li mít tedy hezký adventní věnec, bez červené se patrně neobejdete.

Základem věnce je jakákoli zelená dřevina – jedle, smrk, borovice, ale i některá zahradní dřevina (je ohebnější a nepíchá).

▪ SVÁTKY

Do adventní doby spadalo několik památek světců, ke kterým se pojilo velké množství lidových zvyků a pověr. Tyto obyčeje vycházely z křesťanské víry, ale z některých na nás dýchne ještě doba předkřesťanské mytologie. Ne všechny zvyky se udržovaly všude a každý z nich měl množství krajových variant.

Prvním adventním svátkem byl 30. listopad, den sv. Ondřeje. Tento den jednoho z dvanácti apoštolů býval dnem věštění, který se dnes spíše spojuje se Štědrým dnem. Například na Slezsku lily v tento den dívky olovo. Roztavily je na lžici nad svíčkou a přes klíč, jehož zuby vytvářely kříž, rychle vylyly do studené vody. Z tvaru, ve kterém olovo ztuhlo, se usuzovalo na to, jaký jejich příští manžel bude: štíhlý, tlustý, krásný, ošklivý, hrbatý... Ve tvaru olova však dívky hledaly i symboly řemesel a usuzovaly na povolání budoucího ženicha. Jinde dívky hledaly podobu budoucího ženicha ve vysekané dřevě v ledu, kde jim stíny měly prozradit jeho zjev. Jinde děvčata klepávala na dveře kurníku, a pokud se jako první ozval kohout, děvče se mělo v příštím roce vdát. Pokud slepice, dívka měla ještě rok počkat.

Druhý svátek adventní se slavil 4. prosince na sv. Barbory. Svatá Barbora byla mučednice z dob starověkého pronásledování křesťanů. Barbora byla první z „obchůzkových postav“.

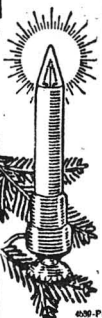
Lidové masky, které obcházely za večera venkovské domy se však skutečně svítici podobaly jen jménem. Byly to ženské masky v bílém šatě s rozpuštěnými vlasy, bíle nalíčené, se zelenými věnečky na hlavě, s metličkou k vyplácení dětí, ale i s košíčkem s jablky a ořechy k jejich obdarování. Z Barbory se v některých krajích stala Brúna, Perchta nebo Klibna a někde ji

ŽÁROVKY OSRAM PRO VÁNOČNÍ STROMKY

*v řetězech připravených ku
připojení. Odpadá nebezpečí ohně
a odkapávání vosku. Jsou estetické
a povznášejí náladu.*

OSRAM

doprovázeli lidé převlečení za kozly, kobyly či čerty. Na sv. Barboru se dodnes řežou třešňové větvičky, které se dají do vázy a rozkvétají kolem Štědrého dne, a tím věští štěstí a naději při hledání životního partnera.

Nejoblíbenějším adventním svátkem byl a stále zůstává sv. Mikuláš, který se slaví 5. prosince. Mikuláš je dnes vlastně jedinou z občůzkových postav, která nezanikla. Mikuláš se slaví večer 5. prosince. Dnes je svátkem především dětským, neboť Mikuláš nosí dětem nadílku a také připomíná brzký příchod tolik očekávaného Ježíška.

Posledním adventním svátkem byl 13. prosinec – den svaté Lucie. Dnes je to den zcela běžný, ale v minulosti byl velmi důležitý. Svatá Lucie chránila proti čarům a čarodějnicím. Různorodost lidových zvyků v českých zemích dokládá občůzková postava s Lucií jménem. Někde Lucie vystupovala jako tajemná mlčenlivá bytost, bíle zahalená, maskovaná ve tváři a tím ztělesňovala strach a hrůzu. Někde měla ještě dlouhý nos či nůž, kterým strašila děti a hrozila, že jim rozpáře břicho. Neklepala na okno jako sv. Barbora, ale přicházela znenadání. Na jiných místech se Lucie ale vyvinula do veselejší podoby, obcházel vesnici převlečená za starou hrbatou ženu s obličejem zakrytým maskou a vařečkou škádila mládež.

Po posledním adventním svátku, tedy 13. prosince po svaté Lucií začínaly přípravy na oslavy Vánoc – největší svátek roku, kdy oslavujeme narození Ježíška.

▪ KOLEDOVÁNÍ A KOLEDY

Koledování je staročeský zvyk, kdy koledníci hromadně obcházel domy, často přestrojeni za maškary, a v každém domě opakovali písně a sbírali dárky. Hlavní dobou koledování je **období mezi Štědrým dnem a svátkem Tří králů**, tedy mezi 24. prosincem a 6. lednem.

Nejčastěji se chodilo koledovat na Štědrý den, svátek Štěpána a na Nový rok. Dalším koledním obdobím byly velikonoční svátky. Obě tyto doby souvisí s původním posláním koled, **pozdravit každý dům na počátku nového roku** – ať již kalendářního, tak hospodářského – při zahájení zemědělských prací.

Středověká církev vytýkala koledníkům přílišnou nevázanost, a byla i proti přestrojování mužů a žen navzájem a maskování za zvířata. Církev tedy nakonec zakázala lidové kolední občůzky a začala zavádět kolední občůzky kněží. Tímto chtěla nahradit staré koledování, a tak byly lidové **koledy ve 14. století vystřídány církevními vánočními písněmi o Kristově narození** nejdříve v latině, později v národním jazyce.

▪ ZVYKY

Lití olova

Nad plamenem se na kovové lopatce rozžhává kousek olova až k bodu tání. Připraví se nádoba s vodou, kovový lavor nebo pod. a tekoucí olovo se do ní opatrně, ale náraz vlije. Vznikne tak odlitek velmi abstraktních tvarů. Přítomní se pak snaží rozpoznat, čemu (komu) je odlitek podobný. Podle tvaru se pak usuzuje, co koho čeká.

Krájení jablka

Po štědrovečerní večeři se nožem přepůlí jablko, ale kolmo na osu, napříč. Obě poloviny se všem ukáží a záleží na tom, jaký tvar má vnitřní část s jádrem. Pokud vypadá jako pěti, nebo vícenásobná hvězda, sejdou se všichni za rok ve zdraví. Pokud má tvar kříže, je čtyřnásobná, pak někdo z přítomných těžce onemocní, nebo zemře. Tohoto zvyku se není třeba bát. Vybírejte zdravé, velké jablko. A nezapomeňte – od štědrovečerní večeře se nevstává!

Pouštění lodiček

Připraví se lavor s vodou a staré vánoční svíčky (viz dále). Rozpůlí se několik vlašských ořechů a do prázdných polovin jeho skořápek se nakapaným voskem upevní vždy po jednom úlomku vánoční svíčky. Lodičky se zapálenými svíčkami se nechají plout po vodě. Majitele lodičky, která vydrží nejdéle svítit a nepotopí se, čeká dlouhý a šťastný život. Je i jiné vysvětlení tohoto zvyku. Každý si udělá svou lodičku a pokud se lodička drží při kraji nádoby, její majitel se bude celý rok držet doma. Jestliže lodička pluje ke středu nádoby, vydá se do světa.

Půst

Na Štědrý den se zachovává až do večera přísný půst. Dětem, které se nemohou dočkat se slibuje, že vydrží-li nejíst, uvidí zlaté prasátko.

Ke společné večeři se zasedá, když vyjde první hvězda.

Stíny

Když se rozsvítí, dívají se všichni po stěnách. Čí stín nemá hlavu, ten do roka zemře.

Střevíc

Svobodné dívky házejí střevícem přes hlavu. Obrátí-li se patou ke dveřím, zůstanou doma. Obrátí-li se špičkou ke dveřím, provdají se a odejdou.

Šupiny

Pod talíře se štedrovečerní večeři se dává několik kapřích šupin, které mají přinést všem po celý rok dostatek peněz.

U štedrovečerní večeře

- chystá se o jeden talíř navíc, pro náhodného hosta
- pod talíř se skovává zlatý penízek
- šupinky z kapra pro štěstí, a aby se nás držely penízky
- od slavnostní večeře se nesmí vstát, ani kdyby někdo bušil na dveře, protože ten, kdo vstane, do roka zemře.

▪ BETLÉMY

Tradici vánočních betlémů založil v roce 1223 **Svatý František z Assisi** v italské Umbrii. Se svými přáteli přivedli do jeskyně, kterou přeměnili na kapli, živého osla i vola a zinscenovali betlém, v němž pak kněz sloužil první vánoční půlnoční mši.

V Praze byl první betlém postaven pravděpodobně v roce 1560 v **dominikánském kostele sv. Klimenta**. Jak vypadal, nikdo přesně neví. Předpokládá se, že byl napodobeninou betlémské jeskyně s jesličkami, kde se Ježíšek narodil. Podle tohoto vzoru se jesličky začaly šířit do dalších kostelů a klášterů.

Ke konci 18. století, v době osvícenství, jesličky opustily kostely a ujal se na vesnicích i ve městech mezi prostým lidem. K základním figurkám – **Ježíškovi** v jeslích, **Marii, Josefovi, volu, pastýřům se stády a třem mudrcům** – si lidé přidávali i další postavy ze svého nejbližšího okolí. Postavy byly zasazeny do mnohdy fantastické krajiny. Materiály, z něhož se betlémy stavěly byly rozmanité.

Betlémy byly papírové, ručně malované, vyřezávané ze dřeva nebo modelované z různých tvárných hmot. I v betlémářství se vytvořily v průběhu staletí četné krajové rozdíly, jak v pojetí, tak i v materiálu.

Zvyk stavět **betlémy** patřil tedy k **nejrozšířenějšímu vánočnímu zvyku**. Betlém byl symbolem vánoc, ale v 19. století byl postupně vytlačován **vánočním stromkem**, který se nakonec stal novým symbolem vánoc.

▪ VÁNOČNÍ STROMEK

Poprvé se vánoční stromeček rozsvítil v pražské vile ředitele Stavovského divadla Jana K. Liebicha roku 1812. O třicet let později se v Praze stromky prodávaly jako běžná věc a lidé je nazývali Kristovým strůmkem. Nejdříve se ujal v zámožných českých rodinách, na Moravě se začal objevovat až počátkem našeho století.

Stromeček k nám pronikl z německého území, kde se v 17. a 18. století šířil od města k městu. V minulém století a do poloviny našeho byla vánočním stromem hlavně jedle, v dnešní době je pro svou vzácnost nahrazena odolnějším smrkem a borovicí.

Zvyklost stavět rozsvícené vánoční stromky na veřejných prostranstvích se v evropských zemích ujala po první světové válce. Na českém území se podle dochovaných zpráv poprvé postavil veřejný stromeček v Plzni roku 1925. Tato zvyklost se za první republiky rychle rozšířila po dalších českých i moravských městech i vesnicích.

▪ VÁNOČNÍ JMELÍ

Jmelí patří vedle stromečku také k vánočům.

Těto věčně zelené rostliny si povšimli již naši předkové. Připadala jim tajemná – vždyť roste vysoko v korunách stromů a její plody, bílé bobule, se podobají perlám a dozrávají právě v prosinci. A protože bylo tajemné, mělo mít i kouzelné účinky. Věřilo se tedy, že chrání před ohněm a zavěšovalo se do domů, aby bránilo v přístupu čarodějnicím a zlým duchům. Věřilo se, že přináší štěstí stejně jako podkova nebo čtyřlístek.

Ve středověku se používalo jako významná léčivá rostlina a moderní věda léčivé účinky jmelí potvrdila. Jmelí obsahuje látky snižující krevní tlak a podporující rozšiřování cév, a proto se z něj získávají tyto látky k výrobě léčiv proti arterioskleróze.

O jmelí také existuje mnoho legend. Podle jedné bylo jmelí kdysi stromem, z jehož dřeva byl zhotoven kříž, na kterém zemřel Kristus. Strom prý hanbou seschl, aby se přeměnil v rostlinu, která zahrnuje dobrem všechny, kdož pod ní projdou. Jmelí prý nosí štěstí tomu, kdo je jím obdarován, a nikoliv tomu, do si jej koupí sám.

Vánoční jmelí roste na listnatých stromech, jejichž listy na podzim opadávají a jeho užívání jako dekorační vánoční rostliny se do Evropy rozšířilo z Anglie. Tento zvyk se u nás dodržuje dodnes a lidé stříbrné, zlaté či zelené snítky jmelí připevňují k lustru či dávají do váziček na stůl.

▪ VÁNOCE VE SVĚTĚ – JINÝ KRAJ, JINÝ MRAV

Austrálie

V zemi klokanů slaví Vánoce stejně jako ve Velké Británii – jen s tím rozdílem, že místo lyžování a koulování vrcholí v Austrálii léto a děti si užívají letních prázdnin, které s oblibou tráví na pobřeží oceánu s celou rodinou. Vánoční stromečky mají buď umělé nebo zasazené v květináči. Vánoční hostina má většinou formu pikniku pod otevřeným nebem s nezbytnými barevnými balonky. Pijí se ovocné šťávy, australské pivo a australské víno, které. K jídlu se podávají studené obložené mísy, chlazené ovocné a zeleninové saláty a přeslazené dory a zákusky. Nesmí chybět meloun. A kdo si chce jídelníčkem připomenout historii své země jako jedné z bývalých britských kolonií, dá si o štedrovečerní večeři jako dezert teplý švestkový nákyp s hrozkami a ořechy polévaný vaječným koňákem. O vánočních svátcích s oblibou navštěvují své příbuzné, přátele a známé a vůbec jim nevadí, když musejí jet na návštěvu několik set mil. Australané milují vánoční gratulace a pohlednice snad nejvíce za všech národů a posílají jich neuvěřitelné množství. Dokonce mezi sebou soutěží, kdo se může pochlubit větším počtem obdržených vánočních blahopřání! Aby si je každý mohl dobře prohlédnout a případně i přepočítat, připínají je umělohmotnými kolíčky na pestrobarevné šňůry, zavěšené nedaleko jídelního stolu, nebo vkusně naaranžované v knech.

Brazílie

Vánoční oslavy jsou pro ně velmi důležitými svátky. Nádherné pláže neznají zimu ani sních. V páté nejlidnatější zemi světa žijí vedle sebe potomci Portugalců, Italů, Němců a Španělů, mulati, mestici, černoši, Japonci a Indiáni. Ve vánočních oslavách se zrcadí nebývalá národnostní různorodost. Protože se ale všichni považují především za Brazilce, mají Vánoce i spoustu společných rysů. Všichni se radují, přejí si vše nejlepší k Narození Páně a zdobí stromečky spoustou nejbarevnějších vánočních ozdob. Téměř všechny vánoční stromky jsou umělé, skutečné jehličnany si mohou dovést jen ti nejbohatší. Brazilci jsou proslulí nejen početnými rodinami, ale i velkorysostí a chutí utrácet. Většina obyvatel Brazílie navštěvuje o vánočních svátcích mše v kostelech nebo přímo pod otevřeným nebem. O štedrovečerní večeři si Brazilci pochutnávají na pečeném krocanu, ovoci, mořských rybách a sladkých zákuscích. Zpestření do tradičního pojetí Vánoc vnáší vyznavači candomblé, náboženství, které kdysi do Brazílie přivezli otroci z Nigérie a Beninu. Víra černých otroků prorostla katolickým náboženstvím, a tak se v daleké jihoamerické zemi radují nejen z bílého Ježíška, ale i z boha plodnosti a sklizně Oxalá s černou tvář, kterého doprovází Lemanjá, bohyně moře.

Bulharsko

V pravoslavném Bulharsku se vánoční svátky slaví až 6. ledna, a tak si milovníci Vánoc mohou nadělovat dárky hned dvakrát – 24. prosince a 6. ledna. V žádné bulharské domácnosti nechybí o

Vánocích ozdobený stromeček. Dárky pod něj dává děda Koleda. Tradičním vánočním jídlem je v Bulharsku vepřové maso, čočka, fazole, rýže a zelí. Místo vánoček, na které jsme zvyklí u nás, připravují Bulhaři ze sladkého kynutého těsta pečivo ve formě kroužků. Na venkově se ještě občas dodržuje starý bulharský zvyk, že hlava rodiny rozloží před štědrovečerní večeří po zemi slámu, připomínající chudobu chléva, ve kterém přišel na svět vyvolený syn Boží, malý Ježíšek. Hospodyně rozprostře na slaměnou podestýlku vyšívanou pokrývku a na takto připravený „stůl“ rozloží mísy s jídlem. Nejstarší člen rodiny pokrmu požehná a vánoční hostina může začít.

Dánsko

Počátkem vánočních svátků se objevují adventní věnce. Čtyři hořící svíčky si vykládají Dánové jako symboly čtyř období lidského života – dětství, mládí, dospělosti a stáří. Vánoce jsou v Dánsku ale spojeny především s dárky a nikdy se na nich nešetřilo. Připravují se s několikaměsíčním předstihem a Dánové dělají s jejich nákupy velké tajnosti. Podle starého obyčeje totiž musí být každý dárek pro obdarovaného velkým překvapením. Lidé v Dánsku věří, že čím větší překvapení, tím šťastnější budoucnost je čeká. Dárky rozdává vánoční posel a balí je alespoň do dvaceti vrstev vánočního papíru a krabic. Dárek musí být vtipný a poukazovat na některou ctnost nebo charakterovou vadu. Drobné dárky a cukroví se věší na větve vánočního stromečku, který nechybí v žádné domácnosti. Nejoblíbenější je smrček. V posledních letech si získal na oblibě také zvyk kupovat malé jehličnanky v květináčích, o Vánocích je ozdobit a na jaře slavnostně zasadit ve volné přírodě, v lese nebo na speciálně vyhrazeném místě v městském parku. Ke štědrovečerní večeři se podává husa, kachna, vepřová pečeně s červeným zelím, teplá šunka, pepřená treska s ředkvičkou a horká rýže politá studeným mlékem, pивní a pšeniční chléb, a jako dezert sladký rýžový náky se zapečenou mandlí. Komu se poštěstí ji najít, dostane speciální dárek Julemand. Vánoční specialitou Dánska jsou tzv. vánoční talíře – ručně malované.

Finsko

Dárky roznáší dárky veliký Ukko, pomáhají mu pidimužáci, kteří prý zlobivé děti odnášejí do svého ledového království.

Francie

Dárky dětem ukládá na krb nebo ke kamnům dobrý vánoční duch pére Noël. Je ze všech Ježíšků a Santa Clausů nejmladší. Od Santa Clause se liší vlastně jenom jménem. 25. prosince k slavnostnímu stolu zvou do svých domácností bezdomovce, chudé, sirotky, vězně, ... , na kterém nechybí ústřice, šneci, žabí stehýnka, krocan plněný kaštanovou nádivkou a drahé ovoce. Tři králové jsou svátkem dětí a maminky jim v tento den upečou dort ozdobený papírovou figurkou, ve které je zapečená malá figurka. Kdo ji najde, je králem hry.

Grónsko

Tady bydlí Děda Mráz a píší mu sem děti z celého světa. Žije v podzemní jeskyni uprostřed věčného ledu.

Itálie

Štědrý večer se slaví jako předvečer narození Páně jen schůzkou s přáteli. Také italské děti dostávají dárky až na první svátek vánoční ráno. Ve srovnání s našimi, jsou italské Vánoce velmi odbyté: vždyť tu ani nepečou cukroví. Jenom ta půlnoční mše je stejná. Pod vánočním stromkem najdou děti téměř vždy i malé jesličky.

Keňa

Vánoce jsou zde svátky hlavně pro turisty – v zemi je pouze 12 procent křesťanů. Štědrý den slaví v hotelích po německo-britském způsobu, zatímco místní muslimové přihlížejí. Bouřlivější bývá Silvestr, kdy se i řada „domorodců“ napije něčeho ostřejšího.

Maďarsko

Dárečky si rozdávají před Štědrrou večeří.

Mexiko

Oslavují vánoce pro ně typicky – hluchně a vesele. Stromeček nemají. Sladkosti dávají do velkého hliněného džbánu na vodu – Pinty, který visí ze stropu a je ozdobený peřím, děti se po něm natahují tloučou dřevěnými hůlkami tak dlouho, dokud jim nespadne a sladkosti a dárky se nevysypou.

Německo

Ježíšek rezavé vlasy a vousy a k přemísťování používá osedlaný divoký vítr. Dříve prý odnášel neposlušné děti a trestal nevěrné ženy. 1. prosince děti dostávají sladké adventní kalendáře a až do vánoc otvírají po jednom okénku se sladkým překvapením, vánočním stromečkem je jedlička.

Norsko

Otec vánoc schovává dárky do dřeváků, a bývá doprovázen vánoční kozou, pro tu by měli děti připravit do botiček nějakou lahůdku – nevymlácenou ovesnou slámu.

Polsko

Na štědrovečerním stole nesmí chybět polévky jako boršč, zelňačka, houbová nebo rybí a samozřejmě štědrovečerní ryba – sleď nebo jeseter.

Rakousko

Na Vánoce se připravují několik týdnů dopředu. Tak jako my, tak i rakušané si vyrábí adventní věnce, ozdobené svíčkami a stuhami – zelenou, ta je barvou naděje a fialovou – barvou minulosti. Na Štědrý večer přichází Ježíšek přivolaný cinkáním zvonečku. Dárčky nebývají drahé. Spíše nápadité, praktické, vlastnoručně vyrobené. Všechny dárčky balí otec – hlava rodiny.

Rumunsko

Svatý muž klade dárky vedle jesliček nebo pod postel.

Rusko

Štědrý den je v Rusku obyčejným pracovním dnem. Pravoslavné Vánoce totiž připadají až na 6. a 7. ledna. Původně byly spojeny s velkým množstvím lidových zvyků. Po zákazu Vánoc v roce 1918 však zvyky upadly v zapomnění a nyní většina Rusů místo nich slaví Nový rok s jolkou a dárky od dědy Mráze. Děda Mráz používá saně, cestuje až ze vzdálené Čukotky a doprovází ho Sněhurka v bílém kožíšku ušitým z hranostajů.

Spojené státy

Vánoce tu jsou největším svátkem roku, přestože se slaví pouze jeden den – 25. prosince. Proto tento den musí být opravdu dnem D. Všude miliony světylek, jak venku, tak doma, velkolepá vánoční výzdoba, oblékají se trička s vánočními motivy, ohromné stromky, mnoho dárků, které nosí Santa Claus, čím více, tím lépe, ohromná hostina s krocanem s kaštanovou nádivkou.

Španělsko

Vánoce ve Španělsku jsou svátkem rodiny. Dávají si dárčky, pije se šampaňské, jí se marcipán. Děti se však většinou obdarovávají až na den Tří králů. Mikuláš zde dětem nosí dárčky do dřeváků.

Švédsko

Ježíšek na sebe bere podobu vánočního kozla, který má rohy zdobené červenou stuhou.

Švýcarsko

Mají tajemného „Monsieura Chalandé“. Tohoto obrovského panáka plného dárků nacházejí děti za dveřmi pokoje.

Velká Británie

Vánoční svátky už začínají vlastně na Mikuláše, tedy 6. prosince. Vrcholem je 25. prosinec – den, kdy děti po probuzení nacházejí v červených ponožkách dárky od Santa Clause. Celá rodina se pak seje nad nadívaným krocanem a švestkovým pudinkem – podivnou směsí oříšků, rumu, vajec, strouhanky, cukru, citrónu... A samozřejmě ještě švestek. Podává se flambovaný koňakem a s horkým punčem.

**Obdarujte svého miláčka pravými
žiletkami ve vánočním balení**

Vánoční balení
„Saper de laux“
pravých žiletek

• DESÁTERO ZÁSAD K OMEZENÍ MOŽNOSTI VLOUPÁNÍ DO RODINNÉHO DOMU

- 1) Nezakrývat pohled na dům vysokými zdmi a hustými ploty.
- 2) Minimalizovat počet vstupů do domu, stejně jako počet oken a dalších stavebních otvorů, zejména v přízemí.
- 3) Vybavit objekt či byt masivními (bezpečnostními) dveřmi se zámkem, vložkou a štítem, které jsou odolné proti vyhmatání, rozlomení, odvrtnutí, prokopnutí a vysazení.
Obdobně zabezpečit i další stavební otvory, zejména méně viditelné a méně často používané (zadní dveře, sklepní okénka, apod.).
- 4) Mechanické zábranné prostředky doplnit vhodným zařízením elektrické signalizace
- 5) Při zabezpečení objektu se vždy obrátit na odbornou firmu, zásadně nespoléhat na své síly či „sousedskou výpomoc“.
- 6) Neukládat v domácnosti cenné předměty. Je-li to nezbytné (šperky, sbírky apod.), pak je zvlášť chránit jak mechanicky (trezor, schránka), tak elektronicky. Kromě toho je vhodné pořídit si na takové předměty dokumentaci (foto, popis).
- 7) Nepouštět do domu neznámé osoby, vydávající se např. za údržbáře, tzv. odečítače měřičů apod., bez průkazu jejich totožnosti a příslušnosti k udávané firmě.
- 8) Vyloučit znaky dlouhodobé nepřítomnosti, jako je neodklizený sníh, nevybíraná dopisní schránka.
- 9) Neponechávat v okolí domu volně přístupné nářadí a žebříky.
- 10) I při krátkodobé nepřítomnosti (např. nákup v blízkém okolí) zavírat okna v přízemí a nižších podlažích, stejně jako zavírat a zamykat dveře.

• PROSINEC

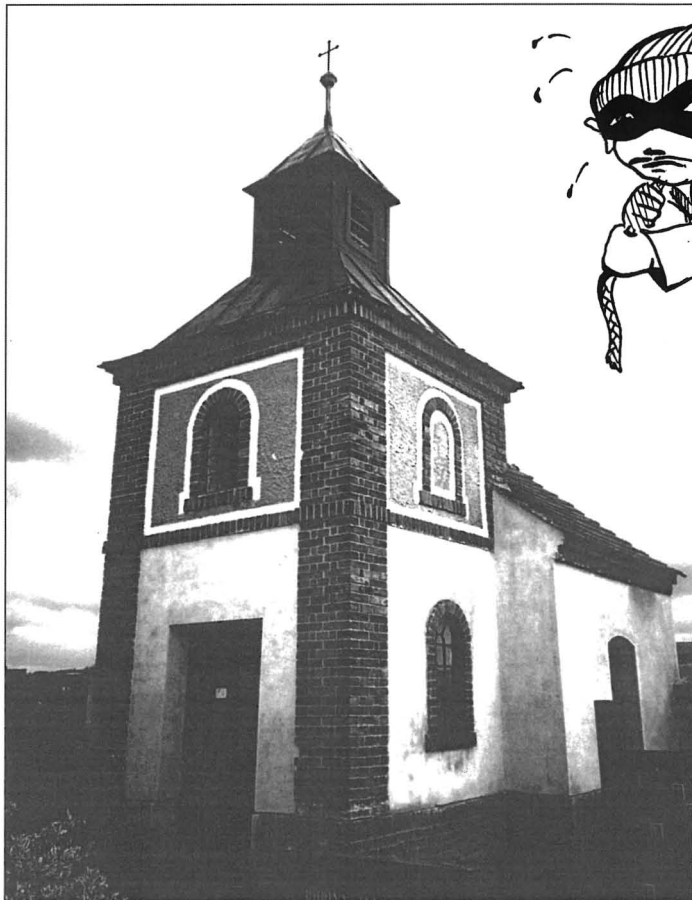
Prosinec je poslední měsíc v roce. Název patrně souvisí se slovem siný, protože dny jsou šedivé, bledé, polojasné, často mlhavé, slunce svítí nejslaběji.

Anglicky – December, francouzsky – décembre, latinsky – December, maďarsky – december, německy – Dezember, polsky – grudzién, rusky – декабрь, slovensky – december.

- Studený prosinec a úrodný rok mívají vždy stejný krok.
- Když v prosinci sněží, úrodný rok běží.
- Do vánoc huj, po vánocích ouvej.
- Mléčná dráha v prosinci jasná, bude v příštím roce úroda krásná.
- Hřmění v prosinci zvěstuje silné větry.

- O svatém Edmundu Kampiáně ledový vítr fíčí ze straně. (1. 12.)
- Když mráz na prvního prosince, vyschne nejedna studnice.
- O Františku Xaveru ledový vítr fíčí od severu. (3. 12.)
- Svatá Barborka vyhání dříví ze dvorka. (4. 12.)
- Po sněhu Bára s Mikulášem šla. (6. 12.)
- Na svatou Lucii jasný den, urodí se konopí i len. (13. 12.)
- Lucie noci upije a dne nepřidá.
- O svatě Albině schovej se do síně. (16. 12.)
- O svatém Lazaru ucpí v senci každou spáru. (17. 12.)
- Na svatého Tomáše nejděle noc naše. (21. 12.)
- O svatém Tomáši meluzína straší.
- Svatá Viktorie obrázky na okna ryje. (23. 12.)
- Na Adama Evu čekej oblevu. (24. 12.)
- Mráz na Boží narození–zima se udrží bez proměny. (25. 12.)
- Padá-li na Štědrý den v noci sníh, urodí se hodně vína.
- Když na Štěpána silný vítr bouří, vinař smutně oči mhouří. (26. 12.)
- Když se na Mládátka chumelí ráno, mrou toho roku děti, když v poledne; mrou lidé středních let, a když večer, mrou starci. (28. 12.)
- Jak byl celý rok samá voda a bláto, na Silvestra nenapadne zlato. (31. 12.)

I. Holánková

Vzhledem ke skutečnosti, že se v naší obci v poslední době značně rozšířil počet krádeží (vykradený rodinný domek, ukradený zvon v kapli na hřbitově), vyzýváme občany k maximální obezřetnosti.

Dávejte pozor na podezřelé osoby pohybující se ve dne či v noci po naší obci.

Vydává OÚ Silůvky – zdarma pro občany obce.
Obecní úřad Silůvky, Prachaticky 39, Silůvky, 664 46 Prštice u Brna
tel.: 05/47 225 127, E-mail: obec.siluvky@iol.cz
Uzávěrky příspěvků, námětů a nápadů pro příští číslo do 20. 12. 2001.
Jakékoliv dotazy a připomínky týkající se tohoto Informačního listu
adresujte na: radysek@hotmail.com

Benešovy sečí stroje

1 ROZMETADLA
"FAMULUS"

